

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้วิธีทางสถิติเป็นลำดับขั้นตามที่กล่าวแล้วในบทที่ 3 โดยนำเสนอผลเป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบและความถี่ของการใช้โทรศัพท์มือถือ เสนอเป็นบทความ ส่วนข้อมูลอื่น ๆ ที่สำคัญ เสนอในรูปของตาราง แปลความหมายเป็นความเรียงประกอบ โดยทั้งนี้จัดเรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากลงมาน้อยตามลำดับ

เนื่องจากแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้มี 3 ชุด ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับ ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน
2. อาจารย์ผู้สอน
3. เจ้าหน้าที่สารสนเทศศึกษา
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อการจัดตั้งศูนย์สหการศึกษาศึกษาในแง่ต่าง ๆ
5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

สถานการณ์ทั่วไป

ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 1 ก. ที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนรวม 5 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ของจำนวนผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2521 ในจำนวนนี้เป็นหญิง 4 คน หรือร้อยละ 80 และเป็นชาย 1 คน ส่วนมากมีอายุสูงกว่า 45 ปี เป็นจำนวน 4 คน หรือร้อยละ 80 และอีก 1 คน มีอายุช่วง 26-30 ปี

ในจำนวนผู้ตอบทั้งหมดนั้น ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ 2 คน หรือร้อยละ 40 รองลงมาเป็นผู้
อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ อย่างละ 1 คน

ผู้บริหารส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนที่เหลือได้รับวุฒิปริญญาโท
ในด้านการประกอบการบริหารงานโรงเรียน ช่วงเวลา 1-5 ปี กับ 11-15 ปี มีอย่างละ 2 คน
หรือร้อยละ 40 ส่วนอีก 1 คน มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ผู้บริหารร้อยละ 60 ไม่มีชั่วโมง
สอน ส่วนที่เหลือจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 20 สอนน้อยกว่า 5 คาบ และอีก 1 คนสอน 5-10
คาบ ในจำนวนผู้บริหารที่ทำหน้าที่สอนครั้งนี้ มีอยู่ 1 คน ที่สอนเพียง 1 วิชา ส่วนอีก 1 คนสอน
มากกว่า 1 วิชา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อ
งานไอศทัศน์และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ
การใช้ไอศทัศน์อุปกรณ์ยอมจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้	4.60	0.55	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การสอนใจเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น			
ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้ไอศทัศน์วัสดุ	4.60	0.55	
ประกอบการสอน			
ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทางไอศทัศน์ศึกษา	4.60	0.55	เห็นด้วย
ทำหน้าที่บริการ จัดหา และผลิตสื่อการสอนภายใน			
โรงเรียน			
ควรจัดให้มีหน่วยงานกลางสำหรับกลุ่มโรงเรียนเพื่อ	4.40	0.55	
ทำหน้าที่จัดหา ผลิต และให้บริการสื่อการสอนนั้น			เห็นด้วย
เป็นการประหยัดเงินงบประมาณของแต่ละโรงเรียน			
โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานด้าน	4.20	0.84	
ไอศทัศน์ศึกษาโดยเฉพาะ			

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ
ครูส่วนมากที่ไม่ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนก็สอนได้ผลดี	2.40	1.14	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนงานสื่อทัศนศึกษาที่จะจัดขึ้นในโรงเรียนและจัดสำหรับกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ว่า การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ย่อมจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน และควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทางสื่อทัศนศึกษาทำหน้าที่บริการ จัดหา และผลิตสื่อการสอนภายในโรงเรียน ผู้บริหารเห็นด้วยในระดับสูงที่ว่าควรจัดให้มีหน่วยงานกลางสำหรับกลุ่มโรงเรียนเพื่อทำหน้าที่จัดหา ผลิต และให้บริการสื่อการสอนเป็นการประหยัดเงินงบประมาณของแต่ละโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน

สถานภาพทั่วไป

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 147 คน เป็นหญิง 94 คน คิดเป็นร้อยละ 63.95 และเป็นชาย 53 คน หรือร้อยละ 36.05 อาจารย์ส่วนมากมีอายุระหว่าง 26 ถึง 30 ปี เป็นจำนวน 43 คน หรือร้อยละ 29.25 รองลงมาที่มีอายุสูงกว่า 41 ปี มีจำนวน 38 คน หรือร้อยละ 25.85 ช่วงอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 28 คน หรือร้อยละ 19.05 ช่วงอายุ 21-25 ปี มีจำนวน 21 คน หรือร้อยละ 14.29 ส่วนที่น้อยที่สุดคือช่วงอายุ 31-35 ปี มีจำนวน 17 คน หรือ ร้อยละ 11.56

อาจารย์ส่วนมากได้รับวุฒิปริญญาตรี มีจำนวน 98 คน หรือร้อยละ 66.67 รองลงมา มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 37 คน หรือร้อยละ 25.17 วุฒิปริญญาโทมีจำนวน 10 คน หรือร้อยละ 6.80 และส่วนน้อยที่สุด มีจำนวน 2 คน หรือร้อยละ 1.36 ที่ได้รับวุฒิปริญญาตรีชั้นสูงวิชาเฉพาะ ซึ่งเป็นวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี

งานประสพการณ์การทำงาน อาจารย์ส่วนมากสอนมานานาน 1-5 ปี มีจำนวน 47 คน หรือร้อยละ 31.97 รองลงมาสอนนาน 6-10 ปี มีจำนวน 30 คน หรือร้อยละ 20.41 อีก 27 คน หรือร้อยละ 18.37 สอนมานานาน 16-20 ปี และจำนวนน้อยที่สุดใกล้เคียงกัน ร้อยละ 14.97 และ 14.29 ที่สอนมานานาน 11-15 ปี และสอนมากกว่า 20 ปี ตามลำดับ

เกี่ยวกับช่วงเวลาการสอน อาจารย์ส่วนมาก จำนวน 93 คน หรือร้อยละ 63.27 สอน 16-20 คาบ รองลงมา จำนวน 28 คน หรือร้อยละ 19.05 สอนมากกว่า 20 คาบ อาจารย์จำนวน 21 คน หรือร้อยละ 14.29 สอน 11-15 คาบ อีก 3 คน หรือร้อยละ 2.04 สอน 5-10 คาบ และ จำนวนน้อยที่สุดมี 2 คน หรือร้อยละ 1.36 สอนน้อยกว่า 5 คาบ นอกจากนี้ ยังพบว่า อาจารย์ส่วนมาก 86 คน หรือร้อยละ 58.50 ทำการสอนมากกว่า 1 วิชา และอีกส่วนหนึ่ง จำนวน 61 คน หรือร้อยละ 41.50 สอนเพียง 1 วิชา

การกระจายของอาจารย์ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม สังกัดหมวดวิชาต่าง ๆ กัน ดังนี้ อาจารย์ส่วนมากจำนวน 41 คน หรือร้อยละ 28.47 สังกัดหมวดวิชาอื่น ๆ ได้แก่ สาขาวิชา ช่างอาชีพต่าง ๆ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ รองลงมา 24 คน หรือร้อยละ 16.67 สังกัดหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งใกล้เคียงกับจำนวนผู้สังกัดหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ มีจำนวน 23 คน หรือร้อยละ 15.97 ส่วนที่สังกัดหมวดวิชา ภาษาไทย สังคมศึกษา พลานามัย และคณิตศาสตร์ มีจำนวนร้อยละ 10.42, 9.03, 8.33 และ 7.64 ตามลำดับ อาจารย์ที่สังกัดหมวดวิชาศิลปศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.47 ทั้งนี้มีอาจารย์หลายท่านที่สังกัดมากกว่า 1 หมวดวิชา และมีผู้ไม่ตอบจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 2.04

ในด้านความรู้และประสบการณ์ทางไอศตทัศน์ศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา อาจารย์ส่วนมากที่สุด จำนวน 85 คน หรือร้อยละ 30.80 เคยเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา รองลงมา จำนวน 67 คน หรือร้อยละ 24.28 เคยเห็นการใช้ไอศตทัศน์อุปกรณ์ประกอบการสอน อีก 63 คน หรือร้อยละ 22.83 เคยใช้ไอศตทัศน์อุปกรณ์ประกอบการสอนด้วยตนเอง มีจำนวน 11 คน หรือร้อยละ 3.99 ที่ไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับไอศตทัศน์ศึกษามาก่อน อีก 3 คน หรือร้อยละ 1.09 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยตรง และมีผู้ไม่ตอบ จำนวน 5 คน หรือร้อยละ 1.81 จากผลสำรวจพบว่า อาจารย์ส่วนมากกว่าร้อยละ 95 ที่มีความรู้ทางไอศตทัศน์ศึกษาและทั้งนี้ผู้ตอบส่วนมากมีความรู้กับประสบการณ์ดังกล่าวนี้มากกว่า 1 อย่าง

ตารางที่ ๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเห็นของอาจารย์ต่อการใช้
 โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

ความเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ไม่ตอบ	
				จำนวน	ร้อยละ
โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยผู้ใหญ่เรียนเข้าใจความ หมายถูกต้องตรงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น	4.27	0.49	เห็นด้วย	0	0
โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยสร้างบรรยากาศใน ห้องเรียนให้น่าเรียนมากขึ้น	4.14	0.78		4	2.72
โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยให้นักเรียนได้รับ ประสบการณ์ตรง	4.07	0.59		1	0.68
โสตทัศนอุปกรณ์ช่วยให้นักเรียนจำบทเรียน ได้มากและนาน	4.07	0.78		4	2.72
การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ทำให้การเรียนการสอน นั้นต่อใช้เวลาและสอนได้เนือ หามาก	2.67	1.11		เฉย ๆ	2
โสตทัศนอุปกรณ์ไม่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ ความหมายของสิ่งที่เรียนได้ตรงกัน	2.08	0.82	ไม่เห็นด้วย	3	2.04
การสอนโดยใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบ ไม่ช่วยทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น	1.97	0.76		2	1.36
การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ไม่ช่วยทำให้การ อธิบายบทเรียนง่ายขึ้น	1.92	1.05		3	2.04
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ไม่ช่วยทำให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพ มากขึ้น	1.86	0.72	ไม่เห็นด้วย	1	0.68

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ความเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ไม่ตอบ	
				จำนวน	ร้อยละ
โสตทัศนูปกรณ์ไม่ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยความพอใจ	1.84	0.89	ไม่เห็นด้วย	6	4.08

จากตารางที่ 2 พิจารณาค่าเฉลี่ยและจำนวนผู้ไม่ตอบ แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างอาจารย์ทุกคนเห็นด้วยในระดับสูงเกี่ยวกับ โสตทัศนูปกรณ์ช่วยผู้เรียนเข้าใจความหมายถูกต้องตรงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น ส่วนมากเห็นด้วยในระดับรองลงมาในแง่ที่ว่า โสตทัศนูปกรณ์ช่วยสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้หน้าเรียนมากขึ้น เป็นที่น่าสนใจกว่าอาจารย์รู้สึกเฉย ๆ ที่กล่าวว่าการใช้โสตทัศนูปกรณ์ทำให้การเรียนการสอนนั้นต้องใช้เวลาและสอนได้น้อย อาจารย์ไม่เห็นด้วยในระดับค่อนข้างต่ำที่ว่า โสตทัศนูปกรณ์ไม่ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความพอใจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ของการใช้สื่อการสอนของอาจารย์

รายการสื่อการสอน	ความต้องการ		ไม่ตอบ		การใช้		ไม่ตอบ			
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	จำนวน รอยละ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	จำนวน รอยละ		
ของจริง	2.44	0.70	ปานกลาง	13	8.84	2.87	0.34	มาก	19	12.93
ของตัวอย่าง	2.34	0.70		10	6.80	2.84	0.37		24	16.33
เครื่องฉายสไลด์	2.27	0.76		14	9.52	2.52	0.50	ปานกลาง	18	12.25
ภาพสไลด์	2.24	0.79		7	4.76	2.56	0.51		15	10.20
ภาพถ่าย	2.22	0.69		11	7.48	2.78	0.42	มาก	17	11.57
หุ่นจำลอง	2.08	0.76		14	9.52	2.64	0.48		18	12.25
แผนภาพ	2.07	0.75		15	10.20	2.67	0.47	ปานกลาง	26	17.69
แผนภูมิ	2.04	0.78		12	8.16	2.73	0.44		21	14.29
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	1.99	0.80		17	11.56	2.39	0.56	ปานกลาง	19	12.93
เครื่องฉายภาพยนตร์	1.98	0.81		21	14.29	2.31	0.51		20	13.61
เครื่องบันทึกเสียง	1.98	0.79		19	12.93	2.56	0.50	มาก	22	14.97
ฟิล์มภาพยนตร์	1.97	0.81		23	15.65	2.32	0.50	ปานกลาง	24	16.33
ภาพโปสเตอร์	1.96	0.73		13	8.84	2.62	0.49		มาก	21
ภาพนิ่ง	1.93	0.75		21	14.29	2.43	0.64	ปานกลาง	23	15.65
เครื่องฉายฟิล์มสตรีป	1.91	0.76		24	16.33	2.20	0.60		20	13.61
ฟิล์มสตรีป	1.89	0.76	24	16.33	2.23	0.59	23		15.65	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการสื่อการสอน	ความต้องการ			ไม่ตอบ		การใช้			ไม่ตอบ	
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	จำนวน	ร้อยละ
แผนภาพโปร่งใส	1.87	0.77	ปานกลาง	22	14.97	2.34	0.56	ปานกลาง	22	14.97
แถบบันทึกเสียงแบบคาส์	1.87	0.80		24	16.33	2.44	0.53		22	14.97
ชุดการสอน	1.81	0.78		23	15.65	2.32	0.61		26	17.69
ภาพพลิก	1.80	0.73		27	18.37	2.31	0.62		27	18.37
บทเรียนแบบโปรแกรม	1.78	0.77		26	17.69	2.22	0.55		28	19.05
ป้ายนิเทศ	1.75	0.72		20	13.61	2.45	0.57		20	13.61
เครื่องฉายภาพทึบแสง	1.71	0.78		26	17.69	2.04	0.60		23	15.65
ฟิล์มคาส์	1.70	0.77		37	25.17	1.92	0.65		26	17.69
เครื่องฉายฟิล์มคาส์	1.70	0.79		39	26.53	1.92	0.67		26	17.69
เครื่องรับวิทยุ	1.67	0.74		23	15.65	2.37	0.49		23	15.65
แผนที่	1.66	0.76		21	14.29	2.50	0.50		24	16.33
แผนป้ายสาส์	1.64	0.71		21	14.29	2.38	0.52		18	12.25
กรรพศติ	1.60	0.65		21	14.29	2.46	0.55		20	13.61
เครื่องรับโทรทัศน์	1.58	0.72		28	19.05	2.18	0.39		26	17.69

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์ต้องการของจริงในระดับปานกลางค่อนข้างสูง รองลงมาเป็นเรื่องตัวอย่าง เครื่องฉายสไลด์ ภาพสไลด์ ตามลำดับ สื่อการสอนที่อาจารย์ใช้มากในระดับสูง ได้แก่ ของจริง ของตัวอย่าง ภาพถ่าย และแผนภูมิ ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนที่อาจารย์ใช้ปานกลาง ระดับค่อนข้างต่ำ ได้แก่ ฟิล์ม ฟิล์ม ตลับ กับเครื่องฉายฟิล์มตลับ โดยเฉลี่ยการใช้สื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง

ความถี่ของการใช้สื่อทัศนูปกรณ์หรือสื่อการสอนประกอบการสอน

พบว่า อาจารย์ส่วนมาก จำนวน 105 คน หรือร้อยละ 71.43 ใช้สื่อการสอนเป็นบางครั้ง ควบคู่เหตุผลต่าง ๆ กัน เช่น อุปกรณ์ไม่พอ ไม่มีเวลาจัดหา เนื้อหาวิชามีมาก หลากวิชา เวลาเตรียม น้อย พิจารณาความเหมาะสม เป็นต้น อาจารย์จำนวนรองลงมาระบุว่า ใช้มาก มีร้อยละ 14.29 ใช้เหตุผลประกอบ เช่น ทำให้นักเรียนเข้าใจเร็ว จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น เป็นต้น อาจารย์จำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 8.84 ตอบว่า ไม่ใช่เลย ควบคู่เหตุผล เช่น ไม่มี และไม่ เกี่ยวข้องกับบทเรียน อุปกรณ์หาได้ลำบาก ส่วนผู้ไม่ตอบคำถาม มีจำนวนร้อยละ 5.44 โดยเฉลี่ย แล้วอาจารย์ใช้สื่อการสอนเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 4 การกระจายร้อยละของเหตุผลที่อาจารย์รู้จักแต่ไม่ใช้สื่อการสอน

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ*
ไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ชนิดนั้น	85	88.54
ไม่จำเป็นต้องใช้สำหรับวิชาที่สอน	37	38.54
ไม่มีผู้เชี่ยวชาญเหลือในการใช้หรือควบคุมเครื่องมือ	24	25.00
ขาดคำแนะนำวิธีใช้	22	22.92
ใช้ไม่เป็น	18	18.75
อื่น ๆ	4	4.17
ไม่ตอบ	6	6.25

* อาจารย์ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ภาพตารางที่ 4 พิจารณาคร่าวๆ พบว่า อาจารย์ไม่ใช้สื่อการสอน ด้วยเหตุผลที่ไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์นั้น ถึงร้อยละ 89 รองลงมา ร้อยละ 39 อ้างเหตุผลว่า ไม่จำเป็นต้องใช้สำหรับวิชาที่สอน ส่วนอาจารย์ที่ใช้ไม่เป็นมีเพียง ร้อยละ 19

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการใช้โสตทัศนูปกรณ์/สื่อการสอนของอาจารย์

ปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ไม่ตอบ	
				จำนวน	ร้อยละ
<u>การจัดการ</u>					
ขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอน	3.29	0.88	ปานกลาง	5	3.40
ตามที่ต้องการ					
ขาดผู้เชี่ยวชาญในการผลิตสื่อการสอน	3.04	0.98		8	5.44
ที่ต่อการจะใช้					
ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอก	2.56	1.00		9	6.12
โรงเรียน					
ไม่ทราบแหล่งให้บริการโสตทัศนูปกรณ์	2.07	1.09	น้อย	13	8.84
ในโรงเรียน					
<u>การใช้</u>					
ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวก	3.18	1.00	ปานกลาง	8	5.44
การใช้สื่อการสอน ทำให้มีปัญหากับ					
การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า การควบคุมเสียง					
การควบคุมแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ ฯลฯ					
ปริมาณสื่อการสอนมีจำนวนไม่เพียงพอกับที่	2.99	1.01		12	8.16
ทานต้องการ					

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ไม่ตอบ	
				จำนวน	ร้อยละ
สื่อการสอนมักชำรุดใช้การไม่ได้	2.49	0.94	น้อย	15	10.20
ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้โสตทัศนอุปกรณ์	2.40	1.00		13	8.84
เนื้อหาของสื่อการสอนไม่สอดคล้องกับบทเรียน	2.30	0.93		10	6.80
ใช้สื่อการสอนแล้วสอนได้เนื้อหาบ่อย	2.13	0.93		15	10.20
ไม่รู้จักวิธีการใช้สื่อการสอนสมัยใหม่ไปใช้	2.11	0.92		11	7.48
ไม่กล้าใช้สื่อการสอน คอยเกรงว่าจะชำรุดเสียหาย	1.87	1.02		14	9.52
ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ	1.77	0.75		16	10.88
ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้งที่ทราบว่ามันช่วยเสริมประสิทธิภาพการสอน	1.69	0.86		18	12.25
<u>การให้บริการ</u>					
เจ้าหน้าที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.25	0.88	ปานกลาง	9	6.12
ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการสื่อการสอน	3.04	0.95		10	6.80
ไม่สะดวกในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	2.69	1.04		7	4.76
<u>ในโรงเรียน</u>					
ไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการให้บริการ	2.57	1.03	น้อย	12	8.16
ไม่ทราบว่าสื่อการสอนชนิดใดบ้าง สำหรับให้บริการ	2.36	1.04		8	5.44

จากตารางที่ 5 ปัญหาการใช้โสตทัศนอุปกรณ์/สื่อการสอนของอาจารย์ในแง่การจัดหาเป็น ปัญหาปานกลาง เกี่ยวกับการขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอนตามที่ต้องการ เป็นปัญหাপานกลาง

ระดับสูง รองลงมาเป็นปัญหาการใช้บริการด้วยเจ้าหน้าที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ และการใช้
ในแง่ห้องเรียนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการใช้อุปกรณ์สอน ทำให้มีปัญหากับการติดตั้งอุปกรณ์
ไฟฟ้า การควบคุมเสียง การควบคุมแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศ ฯลฯ เป็นที่น่าสังเกตว่าเกี่ยวกับการ
การใช้สื่อการสอนของอาจารย์เป็นปัญหาน้อยกว่าแง่การจัดหาและการให้บริการ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์
ต่อการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 ก. ใน
แง่การจัดบริการ

บริการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ไม่ตอบ จำนวน	ร้อยละ
จัดทำคู่มือหรือคำแนะนำการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ของศูนย์ฯ	4.60	0.50	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	1	0.68
ให้คำแนะนำช่วยเหลือเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ ประเภทแต่ละชนิดของศูนย์ฯ	4.58	0.52		1	0.68
จัดทำบัญชีรายชื่อสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ของศูนย์ฯ ไว้ให้ท่านคนควา	4.58	0.51		2	1.36
จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ ประกอบการสอนและการศึกษาค้นคว้า	4.56	0.54		2	1.36
จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อ- ทัศนูปกรณ์ให้ท่าน	4.55	0.55	เห็นด้วย	2	1.36
จัดทำระเบียบวิธีการยืมและการให้บริการสื่อ- ทัศนวัสดุของศูนย์ฯ เพื่ออำนวยความสะดวก	4.51	0.52		1	0.68
ถ่ายทำสไลด์ พิสูจน์สตริปและแผ่นโปร่งใสเพื่อ ประกอบการสอน	4.51	0.52		4	2.72

ตารางที่ 6 (ต่อ)

บริการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ	ไม่ตอบ	
				จำนวน	ร้อยละ
ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการสอน	4.50	0.52	เห็นด้วย	2	1.36
ให้ตรงกับความต้องการของท่านและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
จัดอบรมการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ให้เป็นครั้งคราว	4.50	0.52		5	3.40
จัดทำบัญชีรายชื่อโสตทัศนอุปกรณ์จากแหล่งภายนอก	4.49	0.55		1	0.68
ศูนย์ให้ท่านคนควา					
ติดต่อประสานงานกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ	4.47	0.51		3	2.04
ในการผลิตและการให้บริการเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์					
ให้คำแนะนำการผลิตและสร้างอุปกรณ์ประกอบการสอนแทน	4.44	0.57	3	2.04	

จากตารางที่ 6 ความคิดเห็นและความต้องการของอาจารย์ต่อการจัดบริการของศูนย์สื่อกิจการศึกษาศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 ก. นั้น โดยส่วนรวมอาจารย์เห็นด้วยกับทุกรายการที่จะจัด อาจารย์เห็นด้วยอย่างยิ่งในระดับสูง เกี่ยวกับการจัดทำคู่มือหรือคำแนะนำการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของศูนย์ ฯ

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

สถานภาพทั่วไป

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 คน เป็นหญิง 3 คน เป็นชาย 2 คน ผู้ตอบมีอายุในช่วง 26-30 ปี กับ 31-35 ปี จำนวนอย่างละ 2 คน และอีก 1 คน หรือ ร้อยละ 20 มีอายุ 21-25 ปี

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา จำนวน 3 คน หรือร้อยละ 60 ได้รับวุฒิปริญญาตรี ผู้ที่ได้รับวุฒิปริญญาโทกับประกาศนียบัตรชั้นสูง มีอย่างละ 1 คน ส่วนมากทำการสอนมานาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 60 และส่วนที่เหลืออีก 2 คน สอนมานาน 1-5 ปี ในจำนวน 3 คน มีสอนเพียง 1 วิชา ขณะที่ 1 คนสอนมากกว่า 1 วิชา และอีก 1 คนไม่ได้ทำการสอน เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา สังกัดหมวดความรู้ทาง ๆ กัน ได้แก่ สังกัดหมวดวิชา ภาษาดังประเทศ วิทยาศาสตร์ พละนาถมาย และช่างยนต์ หมวดวิชาละ 1 คน และอีก 1 คน มิได้สังกัดหมวดวิชาใด

เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนมีความรู้และประสบการณ์ต่างโสตทัศนศึกษา ดังนี้ เคยเรียนในสถาบันการศึกษา 4 คน หรือร้อยละ 25 เคยศึกษาคนควาจากตำราหรือเอกสารต่าง ๆ และเคยใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนด้วยตนเอง อีกกอยางละ 4 คน หรือร้อยละ 25 มีจำนวน 2 คน หรือร้อยละ 12.50 ที่สำเร็จการศึกษาวิชาโสตทัศนศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษามาโดยตรง ผู้ที่เคยได้รับการอบรม กับ เคยเห็นการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนมีอย่างละ 1 คน ทั้งนี้เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ดังกล่าวมากกว่า 1 อย่าง

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดดำเนินงานของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา

ปัญหาหรืออุปสรรค	\bar{X}	S.D.	แปลความ
จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ	3.80	1.30	} ปานกลาง
สื่อการสอนอยู่กระจัดกระจายตามแผนกวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน	3.40	1.52	
จำนวนและชนิดของสื่อการสอนมีไม่เพียงพอสำหรับให้บริการ	3.20	0.84	
ไม่มีสถานที่ดำเนินงานทางโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ	3.20	1.48	
งบประมาณในการจัดซื้อและซ่อมบำรุงรักษา เครื่องมือ มีไม่เพียงพอกับที่ควร	3.00	0.71	
ไม่ทราบความต้องการของอาจารย์ผู้สอน	3.00	0.71	
อาจารย์ผู้มารับบริการ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบการ ขอยืมสื่อการสอน	3.00	0.71	
ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร	2.60	0.89	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ปัญหาหรืออุปสรรค	\bar{X}	S.D.	แปลความ
อาจารย์ในโรงเรียนส่วนมากไม่ใช้สื่อการสอน	2.40	0.89	น้อย
ขาดความสะดวกในการขอยืมสื่อการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน	1.80	0.84	

จากตารางที่ 7 ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดดำเนินงานของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา พบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ เป็นปัญหามาก ส่วนที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในระดับค่อนข้างต่ำ คือ ขาดความสะดวกในการขอยืมสื่อการสอนจากแหล่งต่าง ๆ ภายนอกโรงเรียน เรื่องอื่น ๆ เป็นปัญหาหรืออุปสรรคปานกลาง

ตารางที่ 8 แสดงสถานภาพทางโสตทัศนอุปกรณ์

รายการ	จำนวนอุปกรณ์			
	รวม	ใช้การได้	ชำรุดพอซ่อมได้	ใช้การไม่ได้เลย
เครื่องขยายเสียง	25	24	0	0
เครื่องบันทึกเสียงแบบม้วน	14	8	5	0
เครื่องฉายสไลด์	13	4	0	0
เครื่องบันทึกเสียงแบบตลับ	12	12	0	0
เครื่องฉายภาพขามศีรษะ	10	10	0	0
เครื่องรับวิทยุ	8	7	1	0
เครื่องขยายเสียงชนิดใช้มือถือ	7	5	1	1
เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 มม.	6	5	0	1
เครื่องฉายฟิล์มสตริป	6	2	0	0

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	จำนวนอุปกรณ์			
	รวม	ใช้งานได้	ชำรุดซ่อมได้	ใช้งานไม่ได้เลย
กล้องถ่ายภาพนิ่ง	5	5	0	0
เครื่องฉายภาพทึบแสง	5	4	0	1
ห้องมืด	3	2	0	0
เครื่องอัดขยายภาพ	2	1	0	1
เครื่องฉายฟิล์มลู่ฟ	1	1	0	0
เครื่องฉายภาพยนตร์ 8 มม.	1	1	0	0
เครื่องรับโทรทัศน์	1	1	0	0
เครื่องบันทึกภาพโทรทัศน์	0	0	0	0
กล้องถ่ายภาพยนตร์ 8 มม.	0	0	0	0
กล้องถ่ายภาพยนตร์ 16 มม.	0	0	0	0
เครื่องกอบปีสไลด์	0	0	0	0
ห้องบันทึกเสียง	0	0	0	0
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	1	1	0	0
ห้องบันทึกภาพโทรทัศน์	0	0	0	0

จากตารางที่ 8 แสดงว่า สถานะของอุปกรณ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 ก. ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพดี แต่มีจำนวนปานกลาง อุปกรณ์ส่วนมาก ได้แก่ เครื่องขยายเสียง มีเครื่องบันทึกเสียงแบบม้วน เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียงแบบคาส์ และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ตามลำดับ

เปรียบเทียบความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อการจัดตั้งศูนย์-
สื่อการศึกษาในแนวทาง ๆ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับ
อาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ที่มีต่อการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษาสำหรับ
โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 ก.

ความคิดเห็น	สถิติ	ผู้บริหาร โรงเรียน	อาจารย์	เจ้าหน้าที่ โสตทัศนศึกษา
ความสมควรที่จะต้องมีศูนย์สหการ สื่อการศึกษา	\bar{X} S.D.	3.80 0.84	4.25 0.93	3.60 1.52
ไม่ตอบ	แปลความ จำนวน ร้อยละ	สมควรมาก 0 0	สมควรมาก 10 6.80	สมควรมาก 0 0

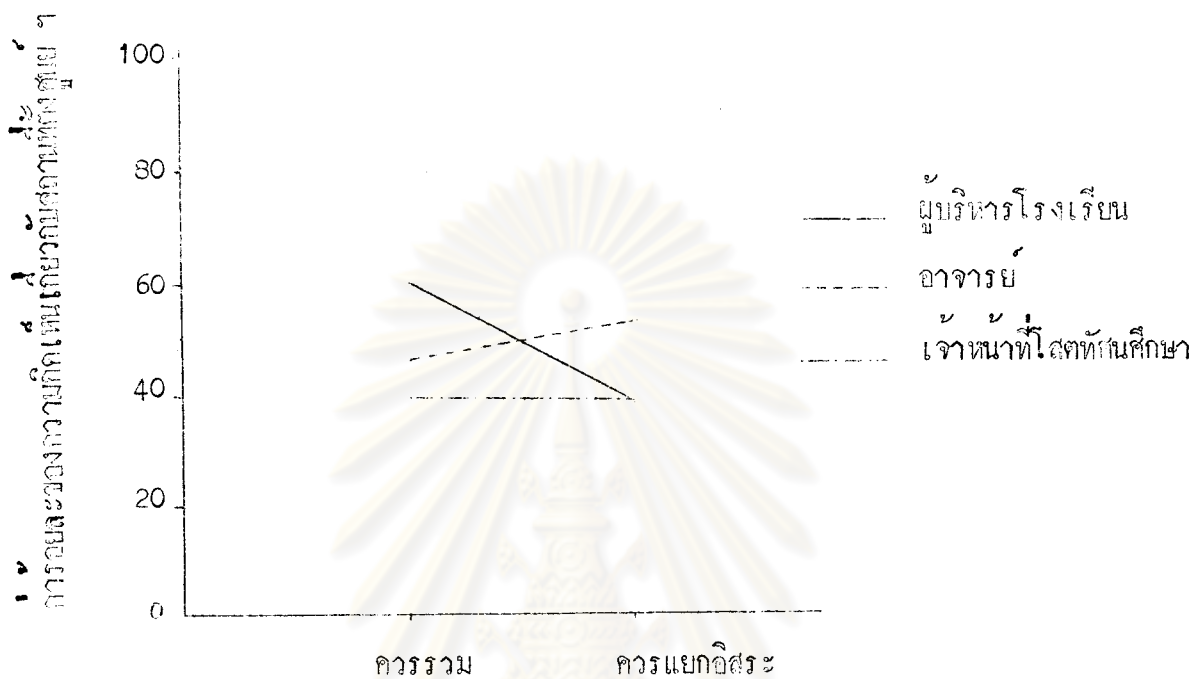
จากตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
ต่อการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 ก. แสดงว่า กลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นพ้องกันว่า สมควรมากที่จะต้องมีศูนย์สหการสื่อการศึกษา ความเห็นของกลุ่ม
ตัวอย่างอาจารย์ เห็นว่าสมควรมากในระดับสูง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นเพียงกลุ่มเดียวที่มีผู้ไม่ตอบ คิด
เป็นร้อยละ 6.80

ตารางที่ 10 การอยุ่ละเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน กับอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ใ้ศตทศนศึกษา เกี่ยวกับสถานที่ตั้งของศูนย์สศทการศึการศึกษ

ความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน		อาจารย์		เจ้าหน้าที่สศทศนศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งของกลุ่มย่อยนั้น	3	60.00	62	42.18	2	40.00
ควรมีแยกออกมาเป็นอิสระแต่ให้อยู่ในที่ที่เป็นศูนย์กลางของการติดต่อ	2	40.00	69	46.94	2	40.00
ไม่ตอบ	0	0	16	10.88	1	20.00

จากตารางที่ 10 พิจารณาการอยุ่ละ แสดงว่า โดยผ่านรวมกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่า ควรมีให้ศูนย์สศทการศึการศึกษที่จัดตั้งขึ้นนั้นรวมอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งของกลุ่มย่อยนั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการอยุ่ละของความเห็นเฉพาะกลุ่ม จะพบว่า มีเพียงกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น ที่มีจำนวนร้อยละ 60 เห็นว่าควรมีให้ศูนย์ สศทการศึการศึกษที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งของกลุ่มย่อยนั้น ๆ ส่วนกลุ่มตัวอย่างอีกสองกลุ่ม มีความเห็นใกล้เคียงกันทั้งสองกรณี ไม่ว่าจะให้จัดตั้งศูนย์ สศทการศึการศึกษที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งของกลุ่มย่อยหรือแยกออกมาเป็นอิสระ และเป็นที่น่าสังเกตว่า มีเพียงกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้นที่ตอบคำถามข้อนี้ทุกคน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 1 กราฟแสดงการเปรียบเทียบการร้อยละของความคิดเห็น เกี่ยวกับสถานที่ตั้งของศูนย์สหการศึกษาศึกษา ว่าควรจะต้องรวมอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งของกลุ่มย่อย หรือควรแยกออกมาเป็นอิสระ แต่ให้อยู่ในที่ที่เป็นศูนย์กลางของการติดต่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน กับอาจารย์และ
เจ้าหน้าที่สภาศึกษา เกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์สหการศึกษาศึกษา

ความคิดเห็น	ผู้บริหารโรงเรียน		อาจารย์		เจ้าหน้าที่สภาศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควร เป็นหน่วยงานหนึ่งขึ้นกับศูนย์ บริการทางวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียน	3	60.00	55	37.41	2	40.00
ควร เป็นหน่วยงานอิสระ โดยมี ประธานและกรรมการบริหารงานซึ่ง เป็นผู้แทนของโรงเรียนแต่ละกลุ่มย่อย	1	20.00	73	49.66	2	40.00
ไม่ตอบ	1	20.00	19	12.93	1	20.00

จากตารางที่ 11 พิจารณาค่าร้อยละ แสดงว่า โดยส่วนรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า ควรให้ศูนย์สหการศึกษาศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งขึ้นกับศูนย์บริการทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความเห็นเฉพาะกลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 60 เห็นว่า ศูนย์ฯ ควร เป็นหน่วยงานหนึ่งขึ้นกับศูนย์บริการทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งตรงข้ามกับกลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ จำนวนร้อยละ 49.66 เห็นว่า ศูนย์ฯควร เป็นหน่วยงานอิสระโดยมีประธานและกรรมการบริหารงานซึ่งเป็นผู้แทนของโรงเรียนแต่ละกลุ่มย่อย ส่วนกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่สภาศึกษามีความเห็นพอ ๆ กันทั้งสองกรณี กลุ่มตัวอย่างอาจารย์ไม่ตอบคำถามข้อนี้ คิดเป็นค่าร้อยละต่ำสุด 12.93

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวเลขในวงเล็บท้ายข้อความ หมายถึง จำนวนผู้เสนอแนะความคิดเห็นนั้น ๆ ส่วนท้ายข้อความความคิดเห็น หรือข้อเสนอใดที่ไม่มีวงเล็บ แสดงว่า มีผู้เสนอเพียงคนเดียว

1. อาจารย์ผู้สอน

ก. เหตุผลที่ครู อาจารย์ ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนมากหรือน้อยครั้ง

1) เหตุผลที่โซมาก เพราะ

- ทำให้นักเรียนเข้าใจเร็ว (5)

- จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น
- วิชาชีววิทยาที่สอนอยู่ จำเป็นต้องใช้ประกอบอย่างมาก เพื่อให้เด็กเข้าใจได้มากขึ้น
- รายการสอนอธิบายเข้าใจยาก
- ใ้เห็นวงจรต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น
- ไม่สามารถนำของจริงประกอบการสอนได้ อุปกรณ์หนักมาก
- เป็นประโยชน์มาก การสอนทางช่างของอาชีพการเห็นจริง และเข้าใจได้ง่าย
- เป็นงานต้องใจของจริงมากที่สุด
- ในบทเรียนต้องมีอุปกรณ์ เพื่อให้เด็กเข้าใจมากขึ้น
- วิชาที่สอนต้องมีเครื่องช่วยการสอนให้ทุนเวลาในการสอน
- เป็นการสอนภาษาต่างประเทศด้วยระบบโสตทัศนศึกษา
- การสอนฟิสิกส์ต้องทดลอง

2) เหตุผลที่ใช้เป็นบางครั้ง เพราะ

- อุปกรณ์ยังไม่พอ (17)
- ไม่มีเวลาจัดทำ (11)
- เนื้อหาวิชามีมาก หลายวิชา เวลาเตรียมน้อย (11)
- พิจารณาความเหมาะสม (7)
- ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจ (4)
- กลัวสอนไม่ทัน (3)
- บทเรียนแต่ละอย่างมีของจริงใหญ่ (2)
- ไม่มีความจำเป็น (2)
- บทเรียนเกี่ยวกับการทดลองวิชาเคมีในห้องปฏิบัติการส่วนใหญ่จะใช้เฉพาะแผนภาพ
- ไม่จำเป็นต้องใช้ทุกครั้งที่สอน
- หน่วยงานทางโรงเรียนยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร นอกจากอุปกรณ์บางอย่างที่ครูสามารถทำเองได้

- อุปกรณ์น้อยไม่พอกับจำนวนนักเรียน
- ถ้าใช้ทุกครั้งเสียเวลาการสนทนา
- ช่วยในการใช้เสียงไต่ถาม
- ชี้แจง
- เวลาสอนวิธีงานก่อสร้างต่าง ๆ ต้องดูของจริง
- แลดูเนื้อเรื่อง และอุปกรณ์หรือไม่
- ไม่มีสิ่งของที่กองการ
- ของน้อย หาไม่ได้
- อุปกรณ์ไม่พร้อม
- เวลาและสถานที่ไม่ค่อยจะสะดวก
- บางสิ่งเราหาไม่ได้
- หองไม่วาง
- ไม่มีวิชาที่จะต้องใช้เสมอ
- วิชาที่สอนเป็นวิชาปฏิบัติ
- เนื้อหามาก
- ไม่มีงบประมาณพอสำหรับการผลิต
- บางหัวข้อหาภาพไม่ได้
- บางบทเรียนใช้วัสดุที่อุปกรณ์แล้วทำให้นักเรียนเข้าใจยิ่งขึ้น
- แต่ละวิชาสอนไม่เหมือนกัน
- ใช้คล้ายกับชั้นอื่น ๆ มีเวลาสอนจำกัด และเนื้อหามาก
- บางอย่างไม่สามารถอธิบายให้เข้าใจได้ จึงต้องหาอุปกรณ์มาให้ดู
- สอนตามความเหมาะสมกับบทเรียน
- ทางโรงเรียนมีให้เพียงบางอย่าง

3. เหตุผลที่ไม่ใช่เลย เพราะ

- ไม่มี และไม่เกี่ยวข้องกับบทเรียน (6)
- อุปกรณ์หาได้ลำบาก ไม่มีให้ใช้ (3)
- เวลาที่สอนมีน้อย แต่ต้องสอนให้ได้เนื้อหามาก
- ลำบากในการจัดหา

- อุปกรณ์บางอย่างหายืมได้ยาก ฟิล์ม
- ซากแกล่น Hard ware, Soft ware
- อุปกรณ์และเวลาไม่สะดวก
- เนื้อหาที่สอนไม่มีโอกาสได้ใช้
- ไม่จำเป็นในการสอน
- ซากสถานที่และเจ้าหน้าที่
- มีพิธีมาก
- ยุ่งยาก

ข. ปัญหาอื่น ๆ ในการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของครู อาจารย์

- ไม่มีงบประมาณ หรือหากงบประมาณในการสนับสนุน การจัดหา (4)
- สอนมาก (2)
- อุปกรณ์บางอย่างไม่ทันสมัย นำใช้เท่าที่ควร
- ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการอุปกรณ์
- ทางโรงเรียนมองไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการใช้ วัสดุทัศนูปกรณ์เท่าที่ควร กล่าวจะต้องเปลืองค่าใช้จ่ายมากเกินไป
- มีอุปกรณ์แต่ครูโดยทั่วไป ไม่อยากใช้ เพราะเป็นการะในการขอยืม และห้องที่ใช้โดยเจตนาไม่มีโดยตรง
- ส่วนมากอุปกรณ์สำหรับใช้ ย่อยยาก เช่น หลอดฉาย เครื่องฉายภาพ ขามสี่รณะ
- ไม่มีการอบรมการใช้ อุปกรณ์ ให้คำแนะนำและแหล่งที่มีอุปกรณ์นั้น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นทางคานสามัญ ทางคานชางนั้นหายาก
- ผู้บริหารรุ่นเก่าไม่ยอมรับการ เปลี่ยนแปลง
- บางครั้งโรงเรียนมีเครื่องฉายหนังหรือสไลด์ แต่เราไม่มีฟิล์มหรือ ภาพเพราะไม่มีเวลาดูดคอดและไม่รู้จักสถานที่ให้ขอยืม
- เจ้าหน้าที่น้อย
- ทุกอย่างชำรุด
- ต้องการให้ห้องทัศนศึกษามีอุปกรณ์ให้พอเพียง เช่น เครื่องฉาย ภาพขามสี่รณะ

- ขาดอุปกรณ์หลายชนิด เช่น ทุนจำลอง ของตัวอย่าง ของจริง
- ทางโรงเรียนควรมีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่มีความรู้โดยเฉพาะ เพื่อ
- ผลิตและให้คำแนะนำในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์แก่ครู

ค. กรณีครู อาจารย์รู้จักสื่อการสอน แต่ไม่เคยใช้

ครู อาจารย์ได้ให้เหตุผลเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากรายการซึ่งเสนอให้เลือกตอบ

ในแบบสอบถาม มีดังนี้

- ทางโรงเรียนไม่มีให้ใช้ (2)
- ไม่มีห้องโสตทัศนศึกษาเฉพาะ
- บางอย่างมีแต่ไม่สะดวกในการใช้
- อุปกรณ์บางอย่างเช่น ภาพยนตร์ บางที่จำเป็นต้องใช้แต่หายาก และไม่มี
- ระบบการทำงานของแผนกโสตทัศนศึกษาไม่ดี
- ไม่สะดวก
- บางที่เวลาสอนมีจำกัด ถ้าใช้จะสอนไม่ทันหลักสูตร
- เพราะมีเจ้าหน้าที่เฉพาะ
- เนื้อเรื่องของฟิล์มภาพยนตร์ ไม่ค่อยตรงกับหลักสูตร และถ้าตรงก็มีราคา
- แพงมาก มีกอบมีเดียวในประเทศไทย

ง. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดบริการของศูนย์สหการสื่อการศึกษาสำหรับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1

- ผู้จัดควรตามความต้องการในเนื้อหาวิชาเรียน และจัดให้ตรงตาม
- ความประสงค์ของผู้ใช้
- ส่วนมากไม่มีเวลาทำอุปกรณ์
- การจัดทำอุปกรณ์ต้องดูความต้องการของแต่ละโรงเรียนว่าต้องการ
- คานไหนมากที่สุด
- ควรมีเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและมีงบประมาณ
- ขอให้ทำจริง ๆ มีใช้เพียงแต่เป็นโครงการหรือ ๆ แต่ไม่มีผลทางปฏิบัติ
- ใด ๆ เลย

จ. เหตุผลที่สมควรจะต้องมีหน่วยงานกลาง ดำเนินงานโดยเฉพาะของกลุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มย่อย (กลุ่ม 1 ก. กลุ่ม 1 ข. และ กลุ่ม 1 ค.) จัดทำแผนเวียนอุปกรณ์ ตลอดจนติดตามและเผยแพร่แนวความคิดใหม่ ๆ ในการดำเนินการสอนให้แก่คณาจารย์ภายในแต่ละกลุ่ม

1) สมควรมากที่สุด เพราะ

- ความสะดวก

- สะดวก ทิศทางง่าย (8)

- สะดวกรวดเร็วในการติดต่อ

- จะได้ไม่ยุ่งยากในการติดต่อ

- สะดวกในการติดต่อและปรึกษา

- สะดวกและรู้แหล่งติดต่อใช้อุปกรณ์

- เป็นจุดศูนย์กลางในการติดต่อ สะดวกในการยืมอุปกรณ์มาใช้

- หาบุคลากรอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ง่าย

- ประสิทธิภาพการสอน

- การสอนดีขึ้น (4)

- จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่านี้มาก

- ช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้นและช่วยให้มาตรฐานของการสอน

ในแต่ละโรงเรียนใกล้เคียงกัน

- จะทำให้การเรียนการสอนได้สัมฤทธิ์ผลและเป็นวิทยากรสมัยใหม่
เราใจผู้เรียนยิ่งขึ้น

- ประหยัด

- ไม่สิ้นเปลือง (2)

- ประหยัดเงิน แรงงาน และเวลา

- ทุนรายจ่ายของกระทรวงศึกษาธิการ แต่สามารถมีอุปกรณ์ทุกชนิด

ใช้ได้โรงเรียนของกลุ่ม

- ประหยัดเงินงบประมาณในการสร้างอุปกรณ์ เนื่องจากในแต่ละกลุ่ม
มีการหมุนเวียนกันใช้

- เป็นการหมุนเวียนอุปกรณ์ ช่วยประหยัด
- ความรู้ของครู
 - ในการศึกษาแผนใหม่ ครูยังขาดประสบการณ์และความรู้ความชำนาญ จึงควรมีผู้แนะนำและติดตามดูแลก่อน
 - มีอาจารย์จำนวนไม่น้อยที่ไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนทางช่างมีความจำเป็นอย่างมาก
 - จะทำให้ครูมีประสบการณ์ด้านการใช้วัสดุอุปกรณ์มากยิ่งขึ้น
- กลุ่มที่มีบุคลากรที่มีความสามารถอยู่แล้ว จะทำให้มีการหมุนเวียนอุปกรณ์มากขึ้น
- ไม่มีเวลาทำอุปกรณ์และความต้องการใช้สูง เพราะเครื่องจักรสลับซับซ้อนมาก
- ช่วยให้การวัดผลมีความยุติธรรมดี เพราะได้ใช้อุปกรณ์ประเภทเดียวกัน ช่วยในเวลาเรียนและสอน

2) สมควรมาก เพราะ

- เป็นศูนย์รวม ประสานงาน
 - จะได้เป็นตัวประสานที่ดี (2)
 - เชื่อมโยงให้ความสะดวกในการดำเนินงาน
 - เป็นศูนย์กลางในการจัดหา รวบรวมอุปกรณ์ และดำเนินการให้บริการ
 - จะเป็นศูนย์รวมของการดำเนินงานโดยเฉพาะ และสะดวกในการติดต่อขอรับบริการ
 - จะได้เป็นหน่วยประสานงานจากกลุ่มต่าง ๆ ในเรื่องอุปกรณ์และเป็นหน่วยที่สามารถประเมินอุปกรณ์ด้วย
- เป็นการเพิ่มความรู้อ (6)
- ความสะดวก
 - ติดต่อได้สะดวก
 - สะดวกแก่การติดต่อ จะได้มีการสอนและการใช้อุปกรณ์และแนวการสอนเหมือนกัน จะได้ผลดีด้วย

- ช่วยให้นักเรียนที่ไม่มีอุปกรณ์ได้มีโอกาสใช้
- จะได้เห็นของจริง ๆ บาง ทำให้การเรียนการสอนสะดวกขึ้น
ช่วยความจำแก่นักเรียนดีขึ้น
- จะทำให้การสอนได้ผลดีขึ้น และเด็กสนใจ เข้าใจบทเรียนดีขึ้น
- หน่วยงานกลางจะเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จักอบรม
การใช้สื่อ ช่วยจัดหาอุปกรณ์ให้กลุ่มโรงเรียน

3) มีความสมควรปานกลาง เพราะ

- งบประมาณ
 - ขาดทุนทรัพย์ในการดำเนินงาน
- เนื่องจากงบประมาณไม่พอเพียง
- เวลาไม่อำนวย แต่เห็นควย
- แต่ละโรงเรียนมีแผนกโสตทัศนศึกษาอยู่แล้ว มีหน่วยงานกลางได้
ประโยชน์ขึ้น
- จะช่วยให้นักเรียนการสอนก้าวหน้า ทันสมัยยิ่งขึ้น
- จะได้อุปกรณ์ในการสอนคล้ายคลึงกัน เด็กสามารถได้รับความรู้
เท่าเทียมกัน
- จะใช้ทุนเวลาในการจัดทำอุปกรณ์
- จะได้อุปกรณ์ให้เลือกใช้บางตามโอกาสอันควร
- มีโรงเรียนหลายประเภท คงจัดอุปกรณ์ยาก
- บางกรณีไม่มีความจำเป็นนัก และไกลไม่คุ้มกัน ทั้งต้องเสียเวลา
มากมาย รวมทั้งแรงงานด้วย
- เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนมากมีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์อยู่แล้ว
- จะใช้หน่วยประสานงานในการดำเนินการ เรียนการสอนให้เป็นที่ไปตาม
เป้าหมายเดียวกัน

4) มีความสมควรน้อย เพราะ

- ขาดงบประมาณ และเจ้าหน้าที่ดำเนินงาน
- ในแต่ละโรงเรียนก็มีปัญหาไม่เหมือนกัน แต่ละหน่วยมีนักเรียนมาก
เกินไป

- เนื้อหาบางวิชาของโรงเรียนในกลุ่มที่ศึกษานั้นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเหมือนกัน เพราะเป็นโรงเรียนอาชีวะกับสามัญ จะทำให้การใช้โคศที่ผู้ปกครองไม่ตรงกัน
- ปัญหาเรื่องงบประมาณที่จะจัดทำมาจากไหน

5) ไม่มีความสมควรเลย เพราะ

- แต่ละโรงเรียนควรมีของงานเอง
- ไม่ทราบเหตุผลของแต่ละเขต
- คงหาผู้ดำเนินงานยาก

ฉ. สถานที่ตั้งของศูนย์ ฯ

1) เหตุผลที่ควรมีที่ตั้งของศูนย์อยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง เพราะ

- เดินทางสะดวก รู้จักทั่วไป สถานที่พอ
- พร้อมทุกด้าน

ส่วนโรงเรียนที่มีผู้เสนอให้เป็นสถานที่ตั้งศูนย์สหการศึกษาศึกษาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 1 ก. มีดังนี้

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พญาไท (31)

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน (7)

วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน (2)

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตอุเทนถวาย

โรงเรียนมาแตร์ เค็่ววิทยาลัย

โรงเรียนศรีอยุธยา

โรงเรียนสายปัญญา

2) ควรแยกมาเป็นอิสระ เพราะ

- สะดวกต่อการติดต่อ (11)
- ความเป็นเจ้าของ
 - ทำให้ไม่รู้สึกว่าเป็นของโรงเรียนหนึ่งโรงเรียนใดโดยเฉพาะ
 - ไม่ลำบากใจในเรื่องการแสดงความเป็นเจ้าของของศูนย์ ฯ

- อุปกรณ์ต่าง ๆ จะไม่เป็นสิทธิ์ของโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ ฯ
- ไม่เป็นปัญหาและความรับผิดชอบกับโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง
- การดำเนินงานคล่องตัว
 - เพื่อความสะดวก คล่องตัวในการให้บริการ
 - จะได้ดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว
 - สะดวกในการดำเนินงาน
 - จะช่วยให้ดำเนินการได้สะดวกยิ่งกว่าอยู่ตามโรงเรียน
- จะได้ทำหน้าที่บริการได้กว้างขวางขึ้น
- จะได้ร่วมมือกัน
- จะได้เป็นเอกเทศ
- เพื่อจะได้มีผู้ดูแลเครื่องมืออย่างดีและยุติธรรมในการยืม ถ้าไว้เฉพาะโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง โรงเรียนนั้นอาจใช้บ่อยจนโรงเรียนอื่นไม่มีโอกาสได้ใช้บ้าง
- เพื่อความเหมาะสม จะมีการติดต่อประสานงานมากขึ้น
- เจ้าหน้าที่จะได้ทำงานตามหน้าที่โดยตรง
- ควรจะอยู่ที่สมาคมของโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง
- สะดวกต่อการเก็บรักษา
- บริการโดยไม่ล่าเอียงต่อโรงเรียนใด ทำให้ครูสะดวกใจในการขอคำแนะนำ ขอยืมอุปกรณ์

ช. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- กรมวิชาการควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับเรื่องนี้ หรือเป็นผู้จัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษาสำหรับกลุ่มโรงเรียน
- รัฐควรเห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์ประกอบการศึกษา และจัดงบประมาณการศึกษามากขึ้น
- ควรสืบหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางโสตทัศนศึกษาของกลุ่มโรงเรียนที่ 1 ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์ ฯ

- ควรเริ่มงานเชิงปฏิบัติจริง ไม่ทำแต่โครงการวิจัยเท่านั้น
- โครงการนี้ควรจัดกลุ่มโรงเรียนที่มีวิชาสอนประเภทเดียวกัน เพื่อให้การใช้วัสดุที่สูญปรกนได้ผลอย่างเพียงพอ ไม่เกิดการสูญเปล่า
- ศูนย์สหการสื่อการศึกษาควรแยกประเภทด้วย ถ้าไม่เป็นโรงเรียนข้างอุตสาหกรรมก็ควรอยู่กลุ่มเดียวกัน แยกต่างหากจากโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ เพราะโรงเรียนทั้งสองประเภทมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน
- การทำอุปกรณ์การสอนสมควรหาที่ปรึกษาสำหรับโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่สอนระดับช่าง เพราะความลึกซึ้งและความต้องการแต่ละวิชาจะต่างกับวิชาสามัญ
- คงมีปัญหาเรื่องงบประมาณและกำลังคน หรือผู้ดำเนินการอย่างแท้จริง
- เสนองานวิจัยต่อกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นประโยชน์
- เสนอให้จัดประชุมอบรมเจ้าหน้าที่วัสดุทัศนศึกษา

2. ผู้บริหารโรงเรียน

ก. เหตุผลที่สมควรจะต้องมีหน่วยงานกลางดำเนินงานโดยเฉพาะของกลุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มย่อย

1) สมควรมาก เพราะ

- ช่วยพัฒนาการเรียนการสอน
- ทางโรงเรียนไม่สามารถจะหางบประมาณทางด้านวัสดุทัศนศึกษาได้เพียงพอ

2) มีความสมควรปานกลาง เพราะ

- เป็นการร่วมมือในการสอน โดยเฉพาะในชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย วัสดุ อุปกรณ์ราคาแพงมาก
- มีโรงเรียนหลายประเภท

ไม่มีท่านผู้ใดระบุเหตุผลของข้อเลือกอื่น ๆ อีก 3 ข้อ ได้แก่ สมควรมากที่สุด สมควรน้อย และไม่มี ความสมควรเลย

ข. สถานที่ตั้งของศูนย์ ฯ

- 1) ควรมีที่ตั้งของศูนย์ฯ อยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งของแต่ละกลุ่มย่อยนั้น ฯ
 - โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา (3)
 - โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
- 2) ควรแยกออกมาเป็นอิสระ แต่ให้อยู่ในที่ที่เป็นศูนย์กลางของการติดต่อระหว่างโรงเรียน เหตุผล
 - เป็นการให้ความสะดวกแก่ทุกโรงเรียน
 - แบ่งเป็นชนกวิชา

ค. ในด้านการบริหารงาน

- ไม่แน่ใจว่าจะทำได้ เพราะงบประมาณแต่ละโรงเรียนอาจไม่มีพอ

ง. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การจัดอุปกรณ์ให้พอเพียงคงลำบากมาก เพราะมีหลายโรงเรียน อาจจะทำให้เกิดปัญหาการใช้ของสิ่งเดียวกันพร้อม ๆ กัน

3. เจ้าหน้าที่เสกทัศน์ศึกษา

ก. เหตุผลที่สมควรจะต้องมีหน่วยงานกลางดำเนินงานโดยเฉพาะของกลุ่มโรงเรียนแต่ละกลุ่มย่อย

1) สมควรมากที่สุด เพราะ

- เทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ มีมากมาย เพื่อครูจะได้ทันต่ออุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยอยู่เสมอ
- การรวมกลุ่มจัดตั้งศูนย์บริการอุปกรณ์เสกทัศน์ศึกษา จะทำให้สิ้นเปลืองน้อยกว่าการจัดแต่ละโรงเรียน

2) สมควรมาก เพราะ

- จะได้มีการติดต่อ แลกเปลี่ยนความคิดและอุปกรณ์ที่บางแห่งต้องการ

3) สมควรน้อย เพราะ

- ใช้อุปกรณ์พร้อมกัน หลักสูตรเดียวกัน เกิดปัญหาการแย่งอุปกรณ์

- โรงเรียนในกลุ่มยังปะปนระหว่างสายสัมพันธ์อาชีวศึกษา ความต้องการใช้อุปกรณ์แตกต่างกันมาก ควรจะแยกตามสาย เพราะความต้องการใกล้เคียงกัน

ข. สถานที่ตั้งของศูนย์ ฯ

- 1) ควรมีที่ตั้งของศูนย์ ฯ อยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ของแต่ละกลุ่มย่อยนั้น ฯ
 - โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
- 2) ควรแยกออกมาเป็นอิสระ แต่ให้อยู่ในที่ที่เป็นศูนย์กลางของการติดต่อระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของแต่ละกลุ่มย่อย
 - ดำเนินงานคล่องตัวกว่าตั้งอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง
 - การบริหาร เป็นอิสระของตนเอง

ค. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- ควรจัดให้มีการอบรมทางโสตทัศนศึกษา เพื่อให้ผู้ที่ทำหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษาได้รับแนวความคิดใหม่ ฯ
- สถานที่ทำงานโสตทัศนศึกษาของครูแต่ละโรงเรียนควรมีโดยเฉพาะ และออกแบบให้เหมาะสมกับงานโสตทัศนศึกษาโดยตรง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ทำให้พบข้อเท็จจริงที่ควรแก่การนำมาอภิปราย ดังนี้

สถานภาพทางโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม ๑ ก. จำนวน ๘ โรงเรียน นั้น พบว่า สื่อการสอนส่วนใหญ่มีสภาพดี จำนวนปานกลาง อุปกรณ์ที่มีอยู่ส่วนมากได้แก่ เครื่องขยายเสียง จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาท่านหนึ่งทำให้ทราบว่า โรงเรียนมีระบบการติดต่อภายในระหว่างอาคารเรียนและห้องเรียนจำนวนมาก ดังนั้นกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนเครื่องขยายเสียงที่สำรวจตามแบบสอบถามจึงเป็นของโรงเรียนขนาดใหญ่แห่งหนึ่งเพียงแห่งเดียว ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ตามโรงเรียนและวิทยาลัยต่าง ๆ โดยทั่วไปตามสถานศึกษาอื่น ๆ มักจะมีเครื่องขยายเสียงเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ หรือการประชุมต่าง ๆ ส่วนที่จะใช้เพื่อการเรียนการสอนโดย

ทรงคงไม่มากนัก ส่วนอุปกรณ์อื่น ๆ นั้นว่ายังไม่เพียงพอ คืบจากการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.43 ใช้อุปกรณ์เป็นบางครั้ง คืบเหตุผลส่วนหนึ่งว่า ขาดแคลน และอาจารย์จำนวนร้อยละ 89 ที่รู้จักสื่อการสอนแต่ที่ไม่ใช้เพราะไม่มีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ชนิดนั้น มีงมงกับผลการวิจัยของ วินัย งามแสง¹ และเนลา จตุรพณิชย²

ปัญหาการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ ปรากฏว่า ในด้านการจัดการนั้น การขาดแคลนงบประมาณเป็นปัญหาปานกลางระดับสูง ส่วนการให้บริการเป็นปัญหาระดับปานกลาง รองลงมาคือ จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีไม่เพียงพอ ส่วนการให้สื่อทัศนูปกรณ์เป็นปัญหาปานกลางระดับต่ำสุด เชนนี้อาจแสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นผู้จัดหาหรือผลิตสื่อการสอนด้วยตนเอง คืบผลการวิจัยระดับต้นพบว่าอาจารย์จำนวนกว่าร้อยละ 95 มีความรู้และประสบการณ์ทางโศกทัศน์ศึกษาหรือเทคโนโลยีทางการศึกษา และอาจเนื่องมาจากการมีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการไม่เพียงพอ การที่ครูอาจารย์ต้องจัดหาหรือผลิตสื่อการสอนด้วยตนเองจึงเป็นเหตุให้ประสบปัญหาด้านงบประมาณ ทางด้านเจ้าหน้าที่โศกทัศน์ศึกษารายงานว่า การมีเจ้าหน้าที่จำนวนไม่เพียงพอเป็นปัญหามากที่สุด อาจเป็นคืบตัวเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่นั้นต้องทำการสอนคืบประการหนึ่ง และงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานโศกทัศน์ศึกษาก็ยังไม่พอเพียง การจัดบริการสื่อการสอนจึงไม่อาจจัดทำได้เต็มที่ แม้เจ้าหน้าที่จะมีความรู้ก็ตาม ส่วนการให้บริการเป็นปัญหาระดับปานกลาง อาจแสดงว่า การบริการพอม้าง หรือครูอาจารย์ไม่ใคร่ได้ให้บริการมากเท่าที่ควร เพราะอุปกรณ์น้อยคืบกล่าวแล้ว และจากการวิจัยพบอีกว่า สื่อการสอนที่อาจารย์ใช้มากได้แก่ ของจริง ของคืบอย่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดร้อยละ 45 เป็นอาจารย์ที่สอนวิชาช่างคืบ ๆ และสอนวิชาวิทยาศาสตร์ วิชาการทั้งสองแขนงนี้จำเป็นต้องฝึกทักษะการใช้เครื่องมือ และทำการทดลองมากขึ้นกว่าแต่ก่อน โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ตามแนวหลักสูตรใหม่

¹วินัย งามแสง, "การใช้โศกทัศน์อุปกรณ์ในโรงเรียนและวิทยาลัยตามโครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา, หน้า ก.

²เนลา จตุรพณิชย "การศึกษาโครงการโศกทัศน์ศึกษาของโรงเรียนราษฎรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครและธนบุรี " .

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนโสตทัศนศึกษา ทั้งในโรงเรียนและระดับกลุ่มโรงเรียนเช่นนี้ นับว่าเป็นนิมิตรที่ดียิ่งต่อการเรียนการสอน หากทางโรงเรียนจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนงานด้านโสตทัศนศึกษาอย่างจริงจังแล้ว คาดว่าปัญหาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ตั้งแต่จำนวนผู้ให้บริการ ตลอดจนการจัดหาสื่อการสอนคงจะลดลงไปได้ และคงจะมีผลกระทบในเชิงบวกต่อผู้บริหารที่ให้บริการสื่อการสอนมากขึ้น ประสิทธิภาพการเรียนการสอนก็จะดียิ่งขึ้น

ประการสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา มีความเห็นพ้องกันว่า เป็นการสมควรมากที่จะให้มีการจัดตั้งศูนย์สหการสื่อการศึกษาหรือศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอดเตียม สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม 1 ก. โดยให้ตั้งรวมอยู่ในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง และให้ขึ้นกับศูนย์บริการทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียนที่ 1 สิ่งนี้ นับเป็นก้าวใหม่ที่น่าสนใจสำหรับประเทศไทย และเป็นทางออกทางหนึ่งที่จะช่วยประหยัดงบประมาณการจัดบริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มเดียวกันเป็นส่วนรวม เป็นการช่วยเหลือร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ให้มีโอกาสใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง และคุ้มค่า แม้ในระยะแรกอาจจะดูเหมือนว่าลงทุนมากแต่เมื่อมองไปในระยะยาวแล้วจะ เป็นการประหยัดมากที่สุดทีเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย